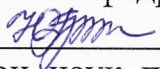

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Допускається до захисту
Завідувач кафедри менеджменту

д-р екон. наук, професор Ю. С. Гринчук
« 20 » _____ 06 _____ 2023 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ І НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ
ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА
(за матеріалами СТОВ «Деметра», с. Берестяги
Гайворонського району Кіровоградської області)

Виконав: Тарасенко Дмитро Андрійович

Керівник: к. е. н., доцент Кенко В.М.

Рецензент: к. е. н., доцент Рибак Н.О.

Я, Тарасенко Дмитро Андрійович, засвідчую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2023 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

Затверджую
Гарант ОПП «Менеджмент»
Коваль доцент Н. В. Коваль
«21» 03 2022 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу бакалавра
Тарасенку Дмитру Андрійовичу

Тема: «Оцінка результатів і напрямки підвищення ефективності діяльності підприємства (за матеріалами СТОВ «Деметра» с. Берестяги Гайворонський район Кіровоградська область)»

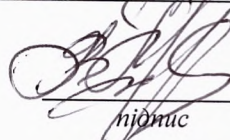
Перелік питань, що розробляються в роботі: дослідити теоретичну сутність ефективності діяльності підприємства та розглянути її видову класифікацію; уточнити методику оцінки ефективності виробництва підприємства; здійснити оцінку виробничої та фінансової діяльності досліджуваного підприємства; встановити вплив факторів на показники ефективності господарювання товариства; спрогнозувати прибуток та рентабельність як основні показники ефективності підприємницької діяльності; впровадити напрями вдосконалення технологічного процесу вирощування сільськогосподарських культур; обґрунтувати доцільність впровадження в СТОВ «Деметра» інноваційної технології «No-till»; розглянути основні зовнішні фактори впливу на подальший розвиток досліджуваного підприємства.

Вихідні дані: законодавчі та нормативно-правові акти, публікації у періодичних виданнях, праці вітчизняних вчених та фахівців з проблеми дослідження, річна, фінансова та статистична звітність підприємства, результати особистих розрахунків автора.

Календарний план виконання роботи

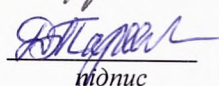
Етап виконання	Дата виконання етапу	Відмітка про виконання
Огляд літератури	березень - травень 2022	виконано
Теоретико-методична частина	вересень - грудень 2022	виконано
Аналітична частина	січень - березень 2023	виконано
Рекомендаційна частина	квітень - травень 2023	виконано
Оформлення роботи	травень 2023	виконано
Перевірка на плагіат	травень 2023	виконано
Подання на рецензування	травень 2023	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	травень 2023	виконано

Керівник кваліфікаційної роботи

підпис

доцент Керко В.М.
вчене звання, прізвище, ініціали

Здобувач

підпис

Тарасенко Д. А.
прізвище, ініціали

Дата отримання завдання «21» вересня 2022 р.

РЕФЕРАТ

Тарасенко Д.А.

«ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ І НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА (за матеріалами СТОВ «Деметра» с. Берестяги Гайворонського району Кіровоградської області)»

Досліджено теоретико-методологічні основи забезпечення ефективності діяльності підприємства, надано загальну характеристику СТОВ «Деметра», визначено пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності підприємства.

Використано методи: теоретичного узагальнення, економічний аналіз, аналогія, порівняння, економіко-статистичний, економіко-математичний.

Встановлено, що під ефективністю слід розуміти інтегровану економічну категорію, яка відображає виробничі відносини щодо економії сукупних затрат уречевленої та живої праці на отримання кінцевого позитивного результату.

Запропоновано власне бачення економічної ефективності як результату фінансово-економічної діяльності суб'єкта господарювання, який покриває усі витрати на її здійснення та містить чистий прибуток, що залишається для розвитку бізнесу.

Доведено, що від рівня економічної ефективності залежить вирішення низки соціально-економічних завдань, таких як підвищення рівня життя населення, швидке зростання економіки, вдосконалення умов праці та відпочинку, зниження рівня інфляції.

Кваліфікаційна робота бакалавра містить 73 сторінок. Робота містить 17 таблиць, 7 рисунків. Список використаної літератури складається з 53 джерел.

Ключові слова: *ефективність, рентабельність, підприємницька діяльність, валовий прибуток, чистий прибуток, прибутковість, ділова активність, ліквідність, платоспроможність.*

ANNOTATION

Tarasenko D.A.

"ASSESSMENT OF THE RESULTS AND DIRECTIONS OF IMPROVING THE EFFICIENCY OF THE ENTERPRISE'S ACTIVITIES (based on the materials of the "Demetra" gas station, Berestyagi village, Hayvoronsky district, Kirovohrad region)

The theoretical and methodological foundations of ensuring the efficiency of the enterprise's activity have been studied, the general characteristics of the "Demetra" STOV have been provided, and suggestions for improving the efficiency of the enterprise's activity have been identified.

The methods used are: theoretical generalization, economic analysis, analogy, comparison, economic-statistical, economic-mathematical.

It has been established that efficiency should be understood as an integrated economic category that reflects industrial relations in terms of saving the total costs of materialized and live labor to obtain a final positive result.

The own vision of economic efficiency as a result of the financial and economic activity of a business entity, which covers all the costs of its implementation and contains the net profit remaining for business development, is proposed.

It has been proven that the level of economic efficiency depends on the solution of a number of socio-economic tasks, such as raising the standard of living of the population, rapid economic growth, improving working and leisure conditions, and reducing the level of inflation.

The bachelor's qualification work contains 73 pages. The work contains 17 tables, 7 figures. The list of used literature consists of 53 sources.

Key terms: *efficiency, profitability, entrepreneurial activity, gross profit, net profit, profitability, business activity, liquidity, solvency.*

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	8
1.1. Сутність ефективності господарської діяльності підприємства	8
1.2. Основні положення методики оцінки ефективності	13
1.3. Сучасні підходи формування організаційно-економічного механізму забезпечення економічної ефективності діяльності підприємства.....	20
Висновки до розділу 1	23
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СТОВ «ДЕМЕТРА» ГАЙВОРОНСЬКОГО РАЙОНУ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	25
2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкта дослідження	25
2.2. Динаміка основних показників результативності виробничої діяльності підприємства.....	34
2.3. Оцінка показників ефективності діяльності СТОВ «Деметра»	37
Висновки до розділу 2.	45
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СТОВ «ДЕМЕТРА» ГАЙВОРОНСЬКОГО РАЙОНУ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	46
3.1. Підвищення якості продукції рослинництва та пошук нових каналів реалізації	46
3.2. Вдосконалення технології вирощування соняшнику.....	50
3.3. Прогнозування показників ефективності підприємницької діяльності в СТОВ «Деметра».....	60
Висновки до розділу 3	66
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	69
Д О Д А Т К И.....	74

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акіліна О.В. Основи підприємництва (навчально-методичний комплекс). Навчальний посібник / О.В. Акіліна, В.Г. Пасічник. К.: Центр навчальної літератури, 2017. 176 с.
2. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу : підручник К.: КНЕУ. 2013. 779 с.
3. Баглаєва Н.С., Суховєєва Ю.А. Теоретична сутність поняття економічна ефективність діяльності підприємства. *Вісник СНТ ННІ бізнесу і менеджменту ХНТУСГ*. 2020. Вип. 2. С. 98-101.
4. Богіра М.С., Ярмолюк В.І. Землевпорядне проектування: теоретичні основи і територіальний землеустрій: навч. посібник. К.: *Аграрна освіта*. 2011. 416 с.
5. Бойчик І.М. Економіка підприємства: Навч. посіб. [вид. 2-ге, доп. і перероб.]. К.: Атіка, 2013. 528 с.
6. Варналій З.С. Основи підприємницької діяльності. К.: Знання України. 2015. 404 с.
7. Васюк В.Б. Оцінка ефективності господарської діяльності підприємства та розроблення заходів щодо її підвищення. Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics». №15 (2019). 41-48 <https://modecon.mnau.edu.ua> | ISSN 2521-6392.
8. Виноградська А.М. Основи підприємництва. Навчальний посібник. Друге видання, перероблено і доповнено. К.: Кондор, 2016. 544 с.
9. Воскобоева О.В., Гусєва О.Ю., Ромащенко О.С. Економічна діагностика. К: ДУТ. 2021. 164 с.
10. Габор С.С. Ефективність як економічна категорія. *Інноваційна економіка*. 2012. № 7. С. 14–17.
11. Гончарук А.Г. Формування механізму управління ефективністю підприємства (на прикладі харчової промисловості) : дис. д-ра екон. наук : 08.00.04. Одеса, 2010. 474 с. 11.
12. Господарський кодекс України, м. Київ 16 січня 2003 року № 436-IV.

13. Гречко А. Дослідження методів підвищення ефективності виробничої діяльності підприємства. Сучасні проблеми економіки і підприємництва. 2015. Вип. 16. С. 10–18.
14. Гуменюк М.М. Основні фактори економічної ефективності сільськогосподарських підприємств регіону. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/6.2/119.pdf>.
15. Даньків Й.Я., Макарович В.К. Ефективність діяльності підприємства: аналітичні аспекти. Бухгалтерський облік і аудит. 2017. № 6. С. 30–40.
16. Дробишева О.О., Вінченко С.О. Шляхи підвищення ефективності використання основних засобів на підприємстві. URL: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/evzdia_7_076.pdf.
17. Дучинська Н.І., Бондаренко Н.М., Лядова К.А. Ефективність сільськогосподарського виробництва: сутність та шляхи підвищення. URL: <http://vestnikdnu.com.ua/archive/201372/duchinska.html>.
18. Екологізація, стандартизація та сертифікація як елементи управління якістю в системі захисту прав споживачів: аналітичний огляд / Л. Сатир та ін. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука", Серія: "Економічні науки"*. 2023. № 3.
19. Екологічні особливості технології no-till в умовах південного степу України / Т. Манушкіна та ін. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2020. № 4. С. 47–53.
20. Економіка підприємства: Навчальний посібник. За ред. А.В. Шегди – 2-ге вид/ спор. К: Знання – Прес, 2017. 286с.
21. Капталан С.М. Визначення сутності та складових організаційно-економічного механізму управління підприємством в умовах інноваційного розвитку. *Управління розвитком*. 2016. № 3 (185). С. 59-65
22. Касич А.О. Методичні підходи до оцінки ефективності діяльності підприємства. *Бізнес Інформ*. 2012. № 12. С. 176–179
23. Кисіль М.І. Критерій і показники економічної ефективності малого та середнього бізнесу на селі. *Економіка АПК*. 2001. № 9. С. 59-67.

24. Коваленко М.В. Особливості управління ефективністю діяльності підприємств в умовах економіки України. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2018. № 4. С. 120-126.
25. Корабльова К.А., Хамініч С.Ю. Ефективність використання земельних угідь у сільському господарстві України: теоретичні підходи. *Ефективна економіка*. 2016. №5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5419>
26. Ластовецький А. Загальна характеристика законодавства у сфері підприємницької діяльності та основні тенденції його розвитку. *Підприємництво, господарство і право*. 2014. № 7. С. 3-5.
27. Лебедева А.М. Методичні аспекти аналізу рентабельності діяльності підприємства. Вісник Одеського національного університету. *Економіка*. 2012. № 17. Вип. 3–4. С. 29–36.
28. Лобов С.П. Оцінка ефективності операційної діяльності підприємств для різних суб'єктів оцінки. Збірник наукових праць ЧДТУ. Економічні науки. Черкаси, 2014. Вип. 40. С. 38–47.
29. Лутковська С.М., Цицкун О.П. Теоретико-методологічні засади ефективного управління підприємством. *Ефективна економіка*. 2020. № 12.
30. Мочерний С.В. Основи підприємницької діяльності. К: Академія, 2005р., 280 с.
31. Навольська Н.В. Теоретичні аспекти забезпечення економічної ефективності діяльності підприємств. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Вип. 18. С. 266-271.
32. Надвиничний С.А. Методологія дослідження економічної ефективності виробництва сільськогосподарської продукції. Економічний аналіз: зб. наук. праць. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2016. Том 25. № 2. С. 115-121.
33. Олександренко І.В. Методичні підходи до діагностики ефективності діяльності підприємства. *Економічний форум*. 2013. № 4. С. 126-136. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfor_2013_4_23

34. Паламарчук О.М. Сутність та формування організаційно-економічного механізму управління конкурентоспроможністю підприємства http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/evu/2011_17_2/Palamarchuk.pdf
35. Перерва П.Г., Кравчук А.В. Ефективність як економічна категорія. *Вісник НТУ «ХПИ». Серія: Економічні науки*. 2018. № 15 (1291). С. 137-143
36. Сава А.П., Завитій О.П. Організація і методика економічного аналізу ефективності діяльності аграрних підприємств. *Сталий розвиток економіки*. 2015. №2 (27). С.198-207.
37. Савицька О.М., Салабай В.О. Ефективність діяльності та управління підприємством: особливості використання теорії, методології та результативності аналітичних досліджень. *Ефективна економіка*. 2019. № 6. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/6_2019/57.pdf
38. Стратегія «Україна – 2030»: вектор розвитку – інтеграція в ЄС. URL: https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/SDGreports/UNDP_Strategy_v06-optimized.pdf (дата звернення: 01.02.2020).179.
39. Ткаченко Т.П. Організаційно-економічний механізм забезпечення прибутковості підприємства. *Економічний вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут"*. 2014. № 11. С. 192-197. [Електронний ресурс].
40. Третьяк А.М., Дорош О.С. Управління земельними ресурсами/ За редакцією професора А.М. Третьякова. Навчальний посібник. Вінниця. Нова книга, 2006. 360 с.
41. Удосконалення методів оцінки ефективності розвитку підприємств / С.Я. Салига та ін. Запоріжжя: ЗІДМУ, 2007. 56с.
42. Управління стратегічними змінами як складова аналітичного забезпечення прогнозування фінансових результатів підприємств малого і середнього бізнесу / Л. Сатир та ін. *Економіка та держава*. 2021. № 9. С. 38–44.
43. Хмелевський О. Оцінка якості прибутковості в інноваційно-інвестиційному розвитку підприємств машинобудування. *Економіст*. 2008. №3. С. 50–53.

44. Чазов Є. В. Напрями підвищення прибутковості діяльності підприємства у сучасних умовах. *Ефективна економіка*. 2015. № 3.
URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4177>
45. Чайка Т.О., Яснолоб І.О., Горб О.О., Лотиш І.І., Березницький Є.В. Екологізація систем обробітку ґрунту задля відновлення та підвищення родючості ґрунтів. *Вісник ПДАА*. 2019. № 3. С. 92–102.
46. Череп А.В., Стрілець Є.М. Ефективність як економічна категорія. *Ефективна економіка*. 2013. № 1.
URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1727>
47. Шевчук Н.В. Ефективність ресурсного забезпечення діяльності підприємств: проблеми оцінювання. *Ефективна економіка*. № 8. 2010. С.78.
48. Шматковська Т.О. До проблематики забезпечення прибутковості сільськогосподарських підприємства. *Ефективна економіка*. 2016. № 1.
<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4752>
49. Юрчишена Л.В., Волинець С.М. Аналіз ефективності використання основних засобів на підприємстві. *Ефективна економіка*. 2011. № 8.
URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=668>
51. Ярославський А.О. Економічна ефективність діяльності підприємства: теоретичний аспект. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. Випуск 20. Част. 3. С. 174-177.
52. Kaplan R. S. The future of the balanced scorecard. / R. S. Kaplan, D. P. Norton // CGMA Magazine, 2012. Inaugural issue. P. 32–34.
53. Yasnolob I.O., Pysarenko V.M., Chayka T.O., Gorb O.O., Pestsova-Svitalka O.S., Kononenko Zh.A., & Pomaz O.M. Ecologization of tillage methods with the aim of soil fertility improvement. *Ukrainian Journal of Ecology*. 2018. 8 (2). P. 280–286.